

Г. М. Проскура,
аспірантка

НАУКОВО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ВОДНО-БОЛОТНИХ УГІДЬ

Національний авіаційний університет
проспект Космонавта Комарова, 1, 03680, Київ, Україна
E-mail: proskuraganna@gmail.com

Мета: у статті розкривається питання розвитку інформаційного забезпечення збереження водно-болотних угідь. Аналізуються міжнародне та національне законодавство у розвитку інформаційного забезпечення збереження водно-болотних угідь. **Методи дослідження:** визначається перелік нормативно-правових актів та міжнародних дооворів у даній сфері. Методологічну основу дослідження складають загальнонаукові методи наукового пізнання, такі як комплексний та міждисциплінарний. **Результати:** визначаються основні напрями подальшого розвитку інформаційного забезпечення збереження водно-болотних угідь. Робиться висновок, що формування і подальша реалізація розвитку інформаційного забезпечення збереження водно-болотних угідь є складним та актуальним завданням. **Обговорення:** проблеми національного та міжнародного законодавства та імплементації норм зарубіжного законодавства до норм вітчизняного законодавства у сфері розвитку інформаційного забезпечення збереження водно-болотних угідь.

Ключові слова: екологічна інформація; захист навколишнього середовища; Орхуська конвенція; водно-болотні угіддя.

Постановка проблеми та її актуальність. Правовий режим водно-болотних угідь в Україні на сьогодні є недостатньо дослідженою темою. Однак, протягом останніх десятиліть спостерігається актуалізація екологічної тематики, але даними питаннями займаються в основному науковці природничого спрямування, такі як Марушевський Г. Б., Русев І. Т., Стойловський В. П. та інші.

Аналіз досліджень і публікацій. Юридичному дослідженню водно-болотних угідь присвячені роботи Дегтярь Н. В., Малишевої Н. Р., Фролової Н. В., Рубеля О. Е., Іваненко І. Б., Ємельянова С. С., Клестова М. Л., Матвеева С. Р., Паламарчук М. М., Парчук Г. В., Томченко О. В., Томахіна М. Л. У 2010 році в Україні було вперше досліджено правові аспекти водно-болотних угідь на рівні дисертаційного дослідження [1].

Мета статті – розглянути передумови розвитку інформаційного забезпечення збережен-

ня водно-болотних угідь та їх правове забезпечення.

Виклад основного матеріалу. Спеціальне українське законодавство не виділяє окремо водно-болотні угіддя [2]. Правове регулювання відносин з приводу охорони, використання, права власності на водно-болотні угіддя регулюється відповідно до категорії території, на якій вони знаходяться.

Правовий режим водно-болотних угідь в Україні визначений Конституцією України, в законах України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про Червону книгу України», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ», «Про екологічну мережу України», «Про охорону земель», Водним кодексом України, Земельним кодексом України, Кодексом України про надра, Лісовим кодексом України, Положенням «Про Зелену книгу України» та іншим природоохоронним законодавством.

Пропонуємо розглянути передумови розвитку інформаційного забезпечення збереження водно-болотних угідь.

Протягом багатьох століть сформувалась соціально-негативна екологічна оцінка водно-болотних утворень, що призвело до масового знищення боліт. Болота вважалися лихими, гиблими місцями, де не може існувати життя. Пізніше, таке розуміння боліт призвело до активної розробки, осушення боліт з метою доступу до шарів торфу, освоєння земель, на яких знаходилися водно-болотні угіддя [3, с. 9], [4]. Таке відношення і винищення водно-болотних комплексів призвело до погіршення екологічної ситуації, а саме зменшення урожайності та підвищення чисельності природних катаклізмів.

Проте, поступово стає зрозумілим, що неможливе ефективне використання осушених земель (родючий шар ґрунту дуже тонкий), а осушені території зазнавали суттєвих кліматичних змін. Знищення цінних територій призвело до зникнення рідкісних видів тварин та рослин. Пізніше було проведено ряд досліджень, спрямованих на вивчення боліт з точки зору їх біорізноманіття. В результаті цих досліджень вчені дійшли висновку, що болота відіграють надзвичайно важливу роль в екосистемі і підлягають охороні, як цінні природні комплекси [5], [6], [8, с. 59].

Було проведено ряд наукових досліджень, результатом яких стала розробка концепції необхідності збереження боліт. Було доведено, що водно-болотні угіддя діють як природні водосховища, акумулюючи і зберігаючи дощові та талі води, вони запобігають повеням [8]. Важливим етапом стає розвиток наукового напрямку – «болотознавство», що вивчає властивості, значення, роль боліт у природному середовищі. Перші заклики громадськості до збереження водно-болотних угідь шляхом прийняття Конвенції прийшли зі США [6], [9]. Накопичення та усвідомлення нових знань про необхідність збереження боліт призвело до прийняття 2 лютого 1971 р. у м. Рамсар (Іран) Рамсарської Конвенції, або Конвенції з водно-болотних угідь, що мають міжнародне значення, головним чином як середовища існування

водоплавних птахів», яка є міжнародною угодою [10]. Метою Конвенції було визначено збереження існуючих водно-болотних угідь, в основному як середовища існування рідкісних видів тварин. Україна є однією з держав – Договірних сторін Конвенції.

Конвенцією були виділені ознаки водно-болотних угідь, що кожна країна-учасниця мала надати до спеціального Переліку водно-болотних угідь міжнародного значення. Кожна країна-Договірна Сторона Конвенції має заявити до Переліку водно-болотних угідь міжнародного значення принаймні одне своє угіддя і взяти його під охорону [11]. Водно-болотні угіддя для Списку відбираються із врахуванням їх міжнародного значення з точки зору екології, ботаніки, зоології, лімнології або гідрології [11, с. 24]. Це накладає на договірні сторони певні зобов'язання по відношенню до даних угідь [12, с. 5].

Рамсарська конвенція тісно співпрацює з декількома глобальними недержавними організаціями, які були асоційовані з Конвенцією з початку її існування, а пізніше отримали офіційний статус Партнерських міжнародних організацій. До них належать: BirdLife International (formerly ICBP); IUCN – The World Conservation Union; IWMI – The International Water Management Institute; Wetlands International; WWF (World Wide Fund for Nature) International [13]. Відповідно до ст. 4 Рамсарської Конвенції кожна Договірна Сторона сприяє збереженню водно-болотних угідь і водоплавних птахів шляхом створення природних резерватів на водно-болотних угіддях незалежно від того, включено їх до Списку чи ні, і забезпечує належний нагляд за ними. Вважаємо, що саме з прийняттям Рамсарської Конвенції починається новий етап у становленні законодавства щодо збереження водно-болотних угідь. На сьогодні в Україні приблизно 44 водно-болотних угідь міжнародного значення, що знаходяться під охороною Рамсарської Конвенції.

Якщо розглядати першопричини знищення унікальних осередків - то, потрібно відзначити нівелювання ролі водно-болотних угідь для екології та життя людини через відсутність екологічної інформації, екологічної освіти. На жаль,

така ситуація зберігається і на сьогодні, особливо у країнах колишнього радянського союзу.

Перш за все, населення не розуміє значення водно-болотних угідь та його видів. Звично до водно-болотних угідь відносять території заболочені природним або штучним шляхом. Проте, в дійсності, серед водно-болотних угідь - прісні і солоні озера, річки, струмки, канали, торф'яні болота, заболочені луки і ліси, рифові обмілини і підводні луки в прибережній зоні, мулисті морські мілини, осушувані під час відпливу, мангри, естуарії, підземні карстові водойми і льодовики. Водно-болотні угіддя є в усіх країнах і у всіх природних зонах від Арктики до Антарктики [14]. Це важливий комплексний об'єкт природи, який у житті людини має відповідне значення. Зокрема, вони мають екологічне, економічне, культурне, наукове, естетичне, рекреаційне та правове значення [12, с. 5], [15, с. 53].

Разом із тим водно-болотні угіддя мають велике економічне значення як джерело отримання харчових продуктів, задовольняють потреби у рибній ловлі, спортивному полюванні, у господарстві [13]. Тому водно-болотні угіддя виступають як природний комплекс, важливий для мисливства, екотуризму.

Звичайно, водно-болотні угіддя мають важливе культурне значення, оскільки несуть в собі історію народів, їх вірування, легенди та традиції.

Рекреційна функція полягає в тому, що болота використовуються як місця відпочинку, туризму тощо. Тому водно-болотні угіддя вимагають більше уваги до себе, розробки не лише консервативних заходів їх збереження, але й планування господарських можливостей використання їх ресурсів у такий спосіб, який би не завдав шкоди природному екологічному балансу [1, с. 30].

Відповідно до ст. 1 Рамсарської конвенції під водно-болотними угіддями розуміють райони маршів, боліт, драговин, торфовищ або водойм - природних або штучних, постійних або тимчасових, стоячих або проточних, прісних, солонкуватих або солоних, - зокрема морські акваторії, глибина яких під час відпливу не перевищує шести метрів.

Розрізняють основні, найбільш поширені види водно-болотних угідь, серед яких можна виділити:

Торф'яне болото - тип водно-болотного угіддя, для якого характерно постійне рясне зволоження, здатність до накопичення торфу, а також специфічна рослинність, пристосована до перезволоження ґрунту. Торф'яні болота зберігають 500 гігатонн вуглецю - удвічі більше, ніж всі ліси нашої планети. Коли болота осушують, відбувається окислення вуглецю, раніше пов'язаного в торфі, і викид в атмосферу вуглекислого газу. Серед основних загроз їх знищення – господарська діяльність та видобуток торфу. Дані болота - місцеперебування специфічної флори і фауни, в тому числі рідкісних видів. Наприклад, в тропічних лісових болотах мешкають орангутанг і суматранський тигр, а на північних болотах Росії гніздиться стерх [14]. Наприклад, в Білорусі Постанова Ради Міністрів № 794 «Про деякі питання видобутку торфу і оптимізації системи особливо охоронюваних природних територій», що вийшла ще 17 червня 2011 р., широко обговорюється дотепер. Ідею масштабного осушення природних боліт для збільшення обсягів видобутку торфу фактично скорочує кількість цінних природних територій, які забезпечують велику кількість незамінних функцій. Це і збереження біологічного різноманіття, унікального навіть для Європи, і підтримка позитивного вуглецевого балансу, і пом'якшення температурних, гідрологічних та інших кліматичних аномалій [16].

Річка - природний водний потік, поточний в розробленому ним руслі від витoku вниз до гирла, і впадає в океан, в море, озеро, або в іншу річку.

Мангри - вічнозелені листяні ліси, які ростуть в приливно-відливній смузі морських узбереж і гирл річок в місцях, де земля зустрічається з океаном. Площа мангрових лісів неухильно скорочується; в даний час вони займають близько 15,2 млн гектарів на узбережжях Африки, Австралії, Азії та Америки. Мангри захищають морські узбережжя від енергії хвиль - ураганів, штормів і повеней. Мангрові зарості можуть послабити руйнівні дії цунамі на 90 %. Крони і коріння мангрових дерев надають поживні речо-

вини водним безхребетним, риbam, комахам, павукам, земноводним і гадам.

Водно-болотні угіддя аридних територій - пустелі і напівпустелі характеризуються значними сезонними коливаннями опадів і температур. Водно-болотні угіддя в цих районах часто зберігають воду, коли навколишні ландшафти повністю пересихають.

Водно-болотні угіддя високогір'я – це унікальні екосистеми льодовикових озер, боліт, вологих лук і гірських річок забезпечують сталий добробут людей, що живуть в гірських районах. Водно-болотні угіддя високогір'я - найважливіші місця відпочинку перелітних птахів під час міграцій, а також місця розмноження птахів, риб і амфібій [14].

Водно-болотні угіддя Арктики - головні арктичні екосистеми. Болота, річки, озера і мілководні бухти займають близько 60 % площі континентальної Арктики.

Водно-болотні угіддя Арктики - найважливіші сховища парникових газів. Вони мають величезне значення для збереження біорізноманіття нашої планети, а також для ведення господарства та добробуту місцевих громад та корінних народів. В Арктиці живуть чотири мільйони людей, в тому числі понад 30 корінних нечисленних народів [14].

Отже, можемо зробити висновок, що водно-болотні угіддя можуть бути різноманітної форми, зустрічаються по всій поверхні земної кулі, і мають значний вклад у життя людини та навколишнє середовище. Тому, першочерговою проблемою є відсутність необхідних знань, інформації та водно-болотні угіддя в світі та їх роль. Доцільно зазначити, що на сьогодні в Україні проводяться освітні заходи позашкільного характеру для учнів для поширення інформації про роль водно-болотних угідь. Також, інформаційним забезпеченням займаються громадські екологічні організації та рухи.

Стаття 7 Закону України «Про охорону навколишнього середовища» передбачає, що підвищення екологічної культури суспільства і професійна підготовка спеціалістів забезпечуються загальною обов'язковою комплексною освітою та вихованням в галузі охорони нав-

колишнього природного середовища, в тому числі в дошкільних дитячих закладах, в системі загальної середньої, професійної та вищої освіти, підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів. Екологічні знання є обов'язковою кваліфікаційною вимогою для всіх посадових осіб, діяльність яких пов'язана з використанням природних ресурсів та призводить до впливу на стан навколишнього природного середовища. Дана норма була прийнята ще в першій редакції Закону України від 25 червня 1991 р., та на сьогодні залишається важливою для України. Маємо відзначити, що дана стаття не реалізується повною мірою. Заходи, що проводяться на національному та регіональних рівнях не є достатніми для набуття знань населенням на достатньому рівні.

У рамках освітніх заходів, щороку 2 лютого відзначається у світі як Всесвітній день водно-болотних угідь [8]. У 2017 році за пропозицією Секретаріату Рамсарської конвенції Всесвітній день водно-болотних угідь відзначався під гаслом «Водно-болотні угіддя для зменшення впливу стихійних лих» [9]. Міжнародна тема для Всесвітнього дня водно-болотних угідь 2018 року – «Водно-болотні угіддя для сталого розвитку міського майбутнього».

На сьогодні, Україна має план заходів з імплементації Рамсарської конвенції на 2016-2021 роки, затверджений Наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 4 березня 2016 р. № 85. Ідеться про впровадження її положень у систему регіонального планування і розвитку. Адже водно-болотні угіддя залежать від території, що поряд, і від господарської діяльності [18].

Відповідно до ст. 3 Рамсарської Конвенції кожна Договірна Сторона влаштовує так, щоб якнайраніше отримати інформацію, якщо екологічний характер будь-якого водно-болотне угіддя, що знаходиться на її території та включене до Списку, уже змінився, змінюється або може змінитися в результаті технологічних подій, забруднення чи іншого людського втручання.

Вважаємо, що на сьогодні Україна знаходиться саме на етапі становлення природоохоронного законодавства, а тому потребує його подальше вивчення, дослідження та розвитку. Екологічна

ситуація як в Україні, так і в усьому світі погіршується, а світовою спільнотою взято курс на екологізацію виробництва та євроінтеграцію, збереження природних ресурсів, підтримку належного екологічного стану довкілля, зокрема проголошені принципи сталого розвитку, вільного доступу до екологічної інформації.

Далі, пропонуємо розглянути зарубіжний досвід у збереженні водно-болотних угідь. У світі, є ряд заходів для забезпечення населення доступу до інформації та участі у прийнятті екологічно значимих рішень. Наприклад, в Білорусі, запустили сайт громадського моніторингу за станом природних водойм (www.watercontrol.by), де кожен з жителів країни може занести на цей ресурс інформацію про антропогенному забрудненні природного водоймища, про рівень нітратного забруднення питної води в колодязях [19].

У Пекіні з початку 2018 року було створено нове одно-болотне угіддя в пекінському районі Січен в рамках озеленення столиці. Пекін планує в період з 2016 по 2020 рр. відновити і додати 11 тис. га водно-болотних угідь. У даний час в китайській столиці налічується 6 водно-болотних заповідників і 10 водно-болотних угідь, які охоплюють територію в більш ніж 20 тис. га [19].

Також, цікавий досвід Китаю. Китай багатий озерами, проте більшість проб із 118 головних озер країни показують, що вода в них знаходиться в стані забрудненості на рівні 4-5 класу, тобто вона придатна тільки для використання в промисловості та сільському господарстві.

Прокоментувавши результати даного моніторингу, заступник міністра водного господарства КНР Чжоу Сюевень заявив, що ситуація з водою в країні вимагає вироблення комплексного підходу щодо боротьби з її забрудненням і створення інституту «керуючих озерами». «Керуючий озерами - це головна відповідальна особа, яка координуватиме роботи з управління та охорони озер, а також річок та інших водойм, що впадають в озера» [19].

Висновки. Отже, країни ЄС є активними учасниками Рамсарської конвенції. Вони не тільки визначають і беруть під охорону водно-болотні угіддя, які відповідають критеріям Конвенції. Важиву роль відіграє інформаційно-освітнє забезпечення даних комплексів. Для учнів, студентів та туристів проводяться інформаційні кампанії по заохоченню до збереження унікальних комплексів.

В Україні, з метою дотримання взятих на себе зобов'язань в рамках відповідних ратифікованих угод в сфері охорони довкілля, необхідно провести детальний аналіз їх виконання і визначити додаткові заходи щодо їх повного впровадження.

Тому, правовий режим водно-болотних угідь потребує глибинного дослідження, структуризації, вдосконалення з урахуванням зарубіжного досвіду, а також розробки ефективних заходів реалізації. В роботі здійснено дослідження правового режиму водно-болотних угідь, визначено основні напрямки можливого вдосконалення законодавства у цій сфері, виявлено важливі проблеми та недоліки, та внесені пропозиції щодо їх усунення. Саме, інформаційно-правове забезпечення збереження водно-болотних угідь відіграє ключову роль у реалізації правового захисту даних комплексів.

Література

1. *Фролова Н. В.* Правова охорона водно-болотних угідь загальнодержавного та міжнародного значення: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / Н. В. Фролова; Одес. нац. юрид. акад. – О., 2010. – 186 с.
2. *Малишева Н. Р.* Стан і перспективи правового регулювання режиму водно-болотних угідь національного та місцевого значення в Україні / Н. Р. Малишева [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ecbsea.org>
3. *Денисенков В. П.* Основы болотоведения: учеб. пособие / В. П. Денисенков. – СПб.: Изд-во С.-Петербур. ун-та, 2000. – 224 с.
4. *Ільїна О. В.* Болота Волині: проблеми дослідження, збереження та використання / О. В. Ільїна, Л. В. Ільїн, В. М. Мазурець // Наук. вісн. Волин. держ. ун-ту ім. Лесі Українки. – 2004. – № 1. – С. 58-60.
5. *Peat drainage: the reasons and the consequences* [Електронний ресурс]. – Режим дос-

тупу:

<http://sites.google.com/site/lacunanostra/history>

6. *Wetlands - History of Wetlands Use* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.libraryindex.com>

7. *Давиденко В. М.* Заповідна справа: навч. посіб. / В.М. Давиденко. – Миколаїв: МФНУКМА, 2002. – 140 с.

8. *Всесвітній день водно-болотних угідь* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nnpp.org.ua/>

9. *Смирнов И. А.* Роль болот в природі і житті человека / И. А. Смирнов [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.portal-slovo.ru/>

10. *Офіційний сайт Рамсарської конвенції про водно-болотні угіддя, головним чином, як місця перебування водоплавних птахів* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ramsar.org/

11. *Андрусевич А. О.* Довідник чинних міжнародних договорів України у сфері охорони довкілля / А. О. Андрусевич, Н. І. Андрусевич, З. Я. Козак. – Львів, 2009. – 203 с.

12. *Водно-болотні угіддя України: довідник* / [під ред. Г.Б. Марушевського, І.С. Жарук]. – К.: Чорноморська програма Ветландс Інтернешнл, 2006. – 312 с.

13. *Офіційний сайт Чорноморської Програми WetlandsInternational в Україні* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wetlands.biomon.org/>

14. *Что такое водно-болотные угодья?* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://russia.wetlands.org/ru/>

15. *Минина З. Б.* Экскурсия «Болото как экосистема» / З. Б. Минина и др. // Биология в школе. – 2002. – № 4. – С. 54-58.

16. *Торфа хватит на 30 лет: стоит ли осушать болота?* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ecoidea.by/ru/article/16>

17. *Не чіпайте боліт* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/ne-chipajte-bolit/>

18. *Вода и управление водными ресурсами* [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ecoidea.by/ru/water>

19. *В центральном районе Пекина будет создано водно-болотное угодье* [Електронний

ресурс]. – Режим доступу: https://news.rambler.ru/other/38843641/?utm_content=rnews&utm_medium=read_more&utm_source=copylink

References

1. *Frolova N. V.* Pravova ohorona vodno-bolotnyh ugid' zagal'noderzhavnogo ta mizhnarodnogo znachennja: dys. ... kand. juryd. nauk: 12.00.06 / N. V. Frolova; Odes. nac. juryd. akad. – O., 2010. – 186 s.

2. *Malysheva N. R.* Stan i perspektivy pravovogo reguljuvannja rezhymu vodno-bolotnyh ugid' nacional'nogo ta miscevoogo znachennja v Ukraini / N. R. Malysheva [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://ecbsea.org>

3. *Denysenkov V. P.* Osnovy bolotovedenja: ucheb. posobie / V. P. Denysenkov. – SPb.: Izd-vo S.-Peterb. un-ta, 2000. – 224 s.

4. *Il'ina O. V.* Bolota Volyni: problemy doslidzhennja, zberezhenja ta vykorystannja / O. V. Il'ina, L. V. Il'in, V. M. Mazurec' // Nauk. visn. Volyn. derzh. un-tu im. Lesi Ukrai'ny. – 2004. – № 1. – S. 58-60.

5. *Peat drainage: the reasons and the consequences* [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://sites.google.com/site/lacunanostra/history>

6. *Wetlands - History of Wetlands Use* [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.libraryindex.com>

7. *Davydenko V. M.* Zapovidna sprava: navch. posib. / V. M. Davydenko. – Mykolai'v: MFNУKMA, 2002. – 140 s.

8. *Vsesvitnij den' vodno-bolotnyh ugid'* [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://nnpp.org.ua/>

9. *Smyrnov Y. A.* Rol' bolot v pryrode y zhyzny cheloveka / Y. A. Smyrnov [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.portal-slovo.ru/>

10. *Oficijnyj sajt Ramsars'koi' konvencii' pro vodno-bolotni ugiddja, golovnym chynom, jak miscja perebuvannja vodoplavnyh ptahiv* [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: www.ramsar.org/

11. *Andrusevych A. O.* Dovidnyk chynnyh mizhnarodnyh dogovoriv Ukrai'ny u sferi ohorony dovkillja / A. O. Andrusevych, N. I. Andrusevych, Z. Ja. Kozak. – L'viv, 2009. – 203 s.

12. *Vodno-bolotni ugiddja Ukrai'ny: dovidnyk* / [pid red. G.B. Marushevs'kogo, I.S. Zharuk]. – K.:

Chornomors'ka programa Vetlands Interneshnl, 2006. – 312 s.

13. *Oficijnyj* sajt Chornomors'koi' Programy WetlandsInternational v Ukrai'ni [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://wetlands.biomon.org/>

14. *Chto* takoe vodno-bolotnye ugod'ja? [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <https://russia.wetlands.org/ru/>

15. *Minina Z. B.* Ekskursija «Boloto kak ekosistema» / Z. B. Mynyna i dr. // *Biologija v shkole*. – 2002. – № 4. – S. 54-58.

16. *Torfa* hvatyt na 30 let: stoyt ly osushat' bolota? [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://ecoidea.by/ru/article/16>

17. *Ne chipajte* bolit [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/ne-chipajte-bolit/>

18. *Voda* i upravlenie vodnymi resursami [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: <http://ecoidea.by/ru/water>

19. *V central'nom* rajone Pekyna budet sozdano vodno-bolotnoe ugod'e [Elektronnyj resurs]. – Rezhym dostupu: https://news.rambler.ru/other/38843641/?utm_content=rnews&utm_medium=read_more&utm_source=copylink

G. Proskura

SCIENTIFIC AND LEGAL BASIS OF INFORMATION SYSTEM OF WETLANDS PROTECTION

National Aviation University

Kosmonavta Komarova Avenue, 1, 03680, Kyiv, Ukraine

E-mail: proskuraganna@gmail.com

Purpose: the article reveals the issue of development of information support for the conservation of wetlands. The international and national legislation on the development of information support for the conservation of wetlands is analyzed. **Methods of research:** the list of normative legal acts and international agreements in this field is determined. The methodological basis of the research comprise general scientific methods of scientific knowledge, such as integrated and interdisciplinary. **Results:** the main directions of the further development of information support for the conservation of wetlands are determined. It is concluded that the formation and further implementation of the development of information provision for the conservation of wetlands is a complex and urgent task. **Discussion:** problems of national and international legislation and implementation of norms of foreign legislation to the norms of domestic legislation in the field of development of information provision for the conservation of wetlands.

It is concluded that the formation and further implementation of the development of information provision for the conservation of wetlands is a complex and urgent task.

The legal status of wetlands in Ukraine today is not sufficiently researched. The regulation of relations regarding the protection, use, ownership of wetlands is regulated according to the category of territory they are located. For many centuries, the socio-negative environmental assessment of wetlands has been formed, which has led to the massive destruction of mires. Swamps were considered evil, ruined places where life can not exist. This led to massive mosquito destruction.

Later, a number of studies were conducted to study marshes in terms of their biodiversity.

On February 2, 1971, in Ramsar (Iran), the Ramsar Convention or the Convention on Wetlands of International Importance, mainly as a Waterfowl Habitat, which is an international agreement. The purpose of the Convention was to preserve the existing wetlands, mainly as habitats for rare species of animals. Ukraine is a Contracting Party to the Convention.

If we look at the root causes of the destruction of unique cells - then, it should be noted the leveling of the role of wetlands for the environment and human life because of the lack of environmental information, environmental education. Unfortunately, this situation persists today, especially in the countries of the former Soviet Union.

Keywords: environmental information; environmental protection; Aarhus Convention; wetlands.